

30 GODINA MLJEKARE »SIRELA«

Prvog svibnja 1950. godine puštena je u rad mljekara iz koje se tijekom godina razvila naša radna organizacija »Sirela«. Trideset godina upornog rada na razvoju mljekarske industrije urodilo je plodom. Bjelovar, centar Bilogorsko-podravске regije, izrazitog stočarskog kraja, dobio je dostojnog reprezentanta mljekarstva, industriju mliječnih proizvoda »Sirela«.

Danas, zahvaljujući entuzijazmu njenih radnika, bjelovarska »Sirela« izborila se za sam vrh jugoslavenskog mljekarstva. Radna organizacija »Sirela« po količini otkupljenog mlijeka svrstala se na treće mjesto u našoj zemlji, a prva je po proizvodnji tvrdih i polutvrdih sireva u SR Hrvatskoj.

*

Prije II svjetskog rata na sadašnjem otkupnom području »SIRELE« djelovalo je i radilo nekoliko manjih mljekara privatnog i zadružnog tipa. Zadrugne mljekare bile su učlanjene u Savez Mljekarskih zadruga (SMZ) sa sjedištem u Zagrebu. Svrha mljekara, koje su bile locirane u niz većih naselja Bilogorsko-podravске regije bila je da snabdijevaju Zagreb konzumnim mlijekom, dok su se samo neke od njih bavile i preradom mlijeka, bilo djelomično ili potpuno.

Razvojem Zagreba kao velikog potrošačkog centra ukazala se potreba za većim količinama mlijeka i mliječnih proizvoda, koje su sve više tražene, i u ostalim potrošačkim centrima na području jadranske obale. Tadašnji neorganizirani otkup mlijeka i proizvodnja mliječnih proizvoda nije osiguravala snabdijevanje ovih centara s mliječnim proizvodima.

Zbog tih problema, a na inicijativu zadružnih mljekara, Zadružni savez u Zagrebu donosi odluku o gradnji jedne veće mljekare na području Bilogorsko-podravске regije sa središtem u Bjelovaru. Lokacija nije nasumce izabrana jer je i tada ova regija bila kolijevka razvitka stočarstva. Seljaci su mogli ponuditi veće količine mlijeka za popunjenje kapaciteta ovakve mljekare od 30.000 litara dnevno. Otkup mlijeka proširio se i na sela koja do tada nisu bila obuhvaćena.

Realizacija ideje o izgradnji ovakve mljekare počinje za vrijeme drugog svjetskog rata, kada su izgrađeni samo temelji 1942—1943.

Poslije rata ponovno se pokreće pitanje daljnje izgradnje ove mljekare, te na inicijativu tadašnje direkcije za prehranu, ponovo u toku 1947. godine počinje gradnjom.

U to vrijeme dolazi do izražaja inicijativa investitora, graditelja i montera, koji su velikim zalaganjem dio potrebnih strojeva i alata, ili pronašli u našoj zemlji, ili ih je naša tada još mlada industrija izradila na temelju projekata naših stručnjaka.

Mljekara je kraj svih ovih teškoća ipak puštena u pokusni rad u predviđenom roku, odnosno, 1. V 1950. godine, da bi 1951. godine proradila normalnom proizvodnjom. Mljekara tada radi u sastavu ondašnje »Gradske mljekare« Zagreb, iz čijeg se sastava izdvaja 1954. godine i postaje samostalno poduzeće pod nazivom »Mljekarska industrija« Bjelovar.

Kao samostalno poduzeće »Mljekarska industrija« nije se dugo održala iz nekoliko razloga. Okružena pogonom Zagrebačke mljekare, s jedne strane i

»Zdenkom« iz Velikih Zdenaca, s druge strane, ograničena malim prilivom mlijeka (1960. godine prerađeno je 4.925.000 litara mlijeka ili dnevno 13.500 litara u prosjeku). Bilo je dana u zimskom periodu da su te količine pale čak na 4.000 litara dnevno te je mljekara poslovala nepotpunim kapacitetom (u prosjeku svega 45 posto). Teškoće su se povećavale uslijed pomanjkanja financijskih sredstava i stručnog kadra.

Vibracijsko sito za izdvajanje preostale sirutke iz sirnog gruša.

Sve ovo pridonijelo je pa se »Mljekarska industrija« Bjelovar pripojila Zagrebačkoj mljekari 1. III 1962. godine. Od tada posluje kao pogon »Zagrebačke mljekare« Zagreb. Broj zaposlenih tadašnje mljekare s vanjskim pogonima, koji su pripadali mljekari Zagreb, iznosio je 127 radnika. Da bi se saniralo stanje u mljekari, poduzima se niz mjera: likvidacija postojećih malih sabirnih mjesta po terenu i popunjenje kapaciteta, intenzivan rad na proširenju otkupnog područja i bitka da se proizvođač zainteresira za proizvodnju mlijeka koje je bilo moguće jedino stimulativnom cijenom za proizvodnju mlijeka; vršenje adaptacije — proširenje kapaciteta te popuna s visoko stručnim kadrovima, i niz drugih mjera koje su pridonijele sadašnjem proizvodnom kapacitetu »Sirele«.

Dragutin Franolić